

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Облік і електронна звітність бізнесу на спрощеній системі оподаткування

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Освітня компонента вільного вибору студента професійної підготовки

Семестр

6

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Прізвище Ім'я По батькові

Мельнь Олена Валентинівна

olena.melen@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і фінансів НТУ «ХПІ»

Автор та співавтор понад 100 наукових та навчально-методичних праць. Провідна лекторка з дисциплін: "Організація бухгалтерського обліку", "Організація і методика аудиту", "Обліково-аналітичне забезпечення ЗЕД", "Облік і оподаткування діяльності малих підприємств", "Облік і звітність в оподаткуванні", "Організація державного фінансового контролю", "Митні платежі та збори".

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними основами бухгалтерського обліку господарчої діяльності суб'єктів бізнесу на спрощеній системі оподаткування, а також подання електронної звітності.

Мета та цілі дисципліни

Виробити у студентів теоретичні уявлення та практичні навички щодо організаційних основ побудови діяльності суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних та фізичних осіб; ведення бухгалтерського і податкового обліку суб'єктів малого бізнесу, які працюють за спрощеною системою обліку й оподаткування відповідно до вимог НП(С)БО та податкового кодексу України

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальне завдання (контрольна робота), консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК12. Здатність працювати автономно.
- ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції на будь-яких інших проявів недоброчесності.
- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
- СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Результати навчання

- ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.
- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
- ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: " Основи підприємництва", " Бухгалтерський облік", "Податкова система", "Фінанси домогосподарств", "Фінанси суб'єктів господарювання", " Інвестування".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з презентаціями. Практичні заняття проводяться з семінарами, командною роботою, кейс-орієнтованим консультуванням та зворотним зв'язком між студентами.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Особливості формування обліково-аналітичного забезпечення діяльності СМП.

Особливість організації системи бухгалтерського обліку на малих підприємствах. Сутність ССО. Критерії віднесення суб'єктів бізнесу до малих підприємств.

Тема 2. Облікова система суб'єктів малого підприємництва (СМП).

Методи бухгалтерського обліку підприємницької діяльності. Використання плану рахунків суб'єктами малого бізнесу.

Тема 3 Формування облікової політики на малих підприємствах.

Сутність та визначення облікової політики. Законодавчо-нормативне регулювання обліку на малих підприємствах. Формування та завдання облікової політики. Основні положення методології та організації обліку. Наказ Про облікову політику та його структура.

Тема 4. Облік основних засобів та нематеріальних активів на малих підприємствах.

Основні засоби, їх класифікація та оцінка. Документальне оформлення наявності та руху основних засобів. Синтетичний та аналітичний облік основних засобів. Облік придбання і вибуття основних засобів. Облік амортизації основних засобів. Особливості обліку нематеріальних активів. Типові бухгалтерські проведення з обліку основних засобів (фондів) і нематеріальних активів.

Типові бухгалтерські проведення з обліку основних засобів.

Тема 5. Облік виробничих запасів на малих підприємствах.

Основи побудови обліку запасів у малих підприємствах. Облік наявності та руху виробничих запасів у малих підприємствах. Оцінка запасів у разі вибуття. Особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів. Особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів

Тема 6 Особливості обліку готової продукції.

Поняття готової продукції. Оцінка готової продукції. Облік витрат виробництва малих підприємств з врахуванням змін до ПКУ, інших законодавчих актів (прикладні ведення обліку витрат на малих підприємствах в тому числі з врахуванням вимог МСФЗ). Бухгалтерські проведення операцій з обліку готової продукції та реалізації товарів (робіт, послуг).

Тема 7. Облік грошових коштів в касі та розрахунково-кредитні операцій.

Законодавчо-нормативні особливості обліку грошових коштів у касі на малих підприємствах з врахуванням вимог МСФЗ. Організація обліку розрахунків із підзвітними особами та інших операцій на малих підприємствах. Особливості розрахунків готівкою суб'єктів малого бізнесу. Використання РРО. Бухгалтерські проведення операцій з обліку грошових коштів та розрахунково-кредитних операцій.

Тема 8. Облік операцій на поточному рахунку.

Особливості відкриття поточних рахунків, Основні напрямки надходження та вибуття грошових коштів. Синтетичний облік операцій на рах. 311. Відображення та руху та збереження грошових коштів в іноземній валюті в установі банку. Бухгалтерські проведення операцій з обліку грошових коштів на рахунку в банку.

Тема 9. Облік розрахунків з підзвітними особами та інших операцій.

Облік дебіторської заборгованості підзвітної особі. Звітування з використання підзвітних коштів та поняття Авансового звіту. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків із підзвітними особами. Бухгалтерські проведення операцій з обліку з розрахунків з підзвітними особами.

Тема 10. Облік власного капіталу.

Власний капітал та його складові. Облік зареєстрованого (пайового) капіталу в малих підприємствах. Бухгалтерський облік виходу засновника (учасника) з товариства. Типові бухгалтерські проведення обліку власного капіталу.

Тема 11 Облік позик банку.

Законодавчо-нормативне забезпечення обліку зобов'язань та забезпечень. Особливості обліку поточних та довгострокових зобов'язань підприємства. Типові бухгалтерські проведення з обліку зобов'язань та забезпечень підприємства.

Тема 12. Особливості обліку праці та її оплати на малих підприємствах.

Особливості організації обліку праці та заробітної плати на малих підприємствах. Синтетичний та аналітичний облік нарахувань заробітної плати та утримань із неї. Утримання податку на доходи фізичних осіб (ПДФО). Нарахування й утримання ЄВСС. Звітність з ПДФО і ЄСВ та ВЗ. Типові бухгалтерські проведення з обліку заробітної плати на малих підприємствах.

Тема 13. Облік витрат підприємства.

Особливості організації обліку витрат на малих підприємствах. Класифікація витрат за економічними елементами та за статтями калькуляції.

Тема 14. Облік доходів від реалізації продукції малих підприємств.

Особливості обліку доходів малих підприємств.

Тема 15 Фінансова звітність малих підприємств.

. Особливості складання фінансової звітності на малих підприємствах: основні вимоги та порядок складання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Відображення інформації про об'єкти обліку в реєстрах бухгалтерського обліку.

Тема 16. Цифрові інструменти в сучасному підприємницькому середовищі

Поняття електронного підпису та електронного цифрового підпису. Правила використання цифрового електронного колюча. Цифрові інструменти в сучасному підприємницькому середовищі. Банківсько-касове обслуговування ФОП за допомогою цифрових документів.

Тема 17. Електронна фінансова звітність: подання і оприлюднення.

Подання документів засобами електронного зв'язку в електронній формі. Особливості формування електронної фінансової звітності. Переваги електронної звітності. Єдиний соціальний внесок: особливості розрахунку та звітування. Звітність з єдиного податку. Звітність з ПДВ.

Теми практичних занять

Тема 1. Особливості формування обліково-аналітичного забезпечення діяльності СМП.

Вирішення наскрізної задачі з обліку і оподаткуванню господарської діяльності суб'єкта малого підприємництва: робота з первинними документами, відображення господарських операцій в ЖРГО, складання податкових накладних, накладних на видачу сировини зі складу до виробництва, авансових звітів, складання карток обліку товарів на складі, в роздрібній торгівлі, карток обліку готової продукції. Формування та складання фінансової звітності.

Тема 2. Облікова система суб'єктів малого підприємництва (СМП).

Вирішення наскрізної задачі з обліку і оподаткуванню господарської діяльності суб'єкта малого підприємництва: робота з первинними документами, відображення господарських операцій в ЖРГО, складання податкових накладних, накладних на видачу сировини зі складу до виробництва, авансових звітів, складання карток обліку товарів на складі, в роздрібній торгівлі, карток обліку готової продукції. Формування та складання фінансової звітності.

Тема 3. Формування облікової політики на малих підприємствах.

Вирішення наскрізної задачі з обліку і оподаткуванню господарської діяльності суб'єкта малого підприємництва: робота з первинними документами, відображення господарських операцій в ЖРГО, складання податкових накладних, накладних на видачу сировини зі складу до виробництва, авансових звітів, складання карток обліку товарів на складі, в роздрібній торгівлі, карток обліку готової продукції. Формування та складання фінансової звітності.

Тема 4. Облік основних засобів та нематеріальних активів на малих підприємствах.

Вирішення наскрізної задачі з обліку і оподаткуванню господарської діяльності суб'єкта малого підприємництва: робота з первинними документами, відображення господарських операцій в ЖРГО, складання податкових накладних, накладних на видачу сировини зі складу до виробництва, авансових звітів, складання карток обліку товарів на складі, в роздрібній торгівлі, карток обліку готової продукції. Формування та складання фінансової звітності.

ЖРГО, складання податкових накладних, накладних на видачу сировини зі складу до виробництва, авансових звітів, складання карток обліку товарів на складі, в роздрібній торгівлі, карток обліку готової продукції. Формування та складання фінансової звітності.

Тема 15 Фінансова звітність малих підприємств.

Вирішення наскрізної задачі з обліку і оподаткуванню господарської діяльності суб'єкта малого підприємництва: робота з первинними документами, відображення господарських операцій в ЖРГО, складання податкових накладних, накладних на видачу сировини зі складу до виробництва, авансових звітів, складання карток обліку товарів на складі, в роздрібній торгівлі, карток обліку готової продукції. Формування та складання фінансової звітності.

Тема 16. Цифрові інструменти в сучасному підприємницькому середовищі

Експрес опитування за темою, тестові завдання.

Тема 17. Електронна фінансова звітність: подання і оприлюднення.

Експрес опитування за темою, тестові завдання.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуального завдання у вигляді контрольної роботи за певним варіантом.

Література та навчальні матеріали

Основна література.

- 1 Облік, аудит і оподаткування: бакалаврський курс. Частина 1: Навчальний посібник для студентів спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» / Колектив авторів. За ред. проф. Мардус Н. Ю. – Харків : НТУ «ХПІ», 2022. - 523 с.
2. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник / Н.Л. Правдюк, Л. В. Коваль, О. В. Коваль. Київ; «Центр учбової літератури», 2020. 647 с.
3. Облік і звітність в оподаткуванні: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування». М.Т. Теловата, В.П. Пантелеєв, К.В. Безверхий, О.О. Григоревська, С.І. Ковач, О.А. Юрченко. К.: НАСОА, 2019. 506 с.
4. Добрава Н.В. Основи бізнесу: навчальний посібник / Добрава Н.В., Осипова М.М. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
5. О. Лимешко. Фінансова звітність малого підприємства 2020 URL : <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-nalogi-i-otchetnost-10-finansovayaotchetnost-malogo-predpriyatiya-%E2%80%932020>
6. Конспект лекцій з дисципліни «Облік і оподаткування малих підприємств» для студентів першого (бакалаврського рівня) спеціальності для студентів всіх форм навчання першого (бакалаврського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / уклад. О. В. Мелень.
7. Облік і звітність в оподаткуванні : текст лекцій / Мелень О. В. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021. – 82 с.
8. Обліково-аналітичне забезпечення діяльності малих підприємств / Мелень О.В. / Збірник матеріалів XV-ї міжнародної науково-практичної конференції ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ «ОПТИМУМ – 2020» 4-6 грудня – Харків. 2020 : – С. 82-83
9. Мелень О.В., Дем'янцева Є.Ю. Методичні підходи до вибору системи оподаткування суб'єктами малого підприємництва. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції «Наукові читання професора Григорія Герасимовича Кірейцева». Київ 22 лютого 2022 р. С. 352-355.
10. Мелень О.В., Дем'янцева Є.Ю. Організація та методика ведення обліку на підприємствах малого бізнесу. Фаховий науково-практичний журнал «Причорноморські економічні студії». – 2022. - №.73 – С. 123 – 127
11. Мелень О.В. Особливості формування облікової політики підприємства в системі обліку. Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін. 27 жовтня 2022 р. Полтава. С. 614-616.

12. Мельнь О.В., Коваленко О.В. Податкове стимулювання діяльності малого бізнесу як напрямок подолання труднощів економічного розвитку держави. «Інфраструктура ринку», випуск № 75. 2023 р. – с. 199-202

Додаткова література.

1. Ніпорко Н.І. Формування системи обліку на малому підприємстві: управлінський аспект / Ніпорко Н.І. // Журнал Проблеми і перспективи економіки та управління № 1(17) (2020)
2. Суть малого та середнього бізнесу // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://netstar.moy.su/index/sut_malogo_ta_serednogo_biznesu/0-55
3. Мельнь О. В. Організація контрольного процесу на підприємстві / О. В. Мельнь. // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health : наук. вид. : тези доп. 27-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD-2019, [15-17 травня 2019 р.] : у 4 ч. Ч. 3 / ред. Є. І. Сокол. – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – С. 272.
4. Мельнь О. В. Управління фінансовою стійкістю підприємства / Мельнь О. В., В. В. Гулевич // XIII Міжнародна науково-практична конференція магістрантів та аспірантів : матеріали конф., 19-22 листопада 2019 р. / ред. Є. І. Сокол ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т" [та ін.]. – Харків : НТУ "ХПІ", 2019. – С. 327-328.
5. Мельнь О. В. Обліково-аналітичне забезпечення діяльності малих підприємств / О. В. Мельнь // Дослідження та оптимізація економічних процесів "Оптимум-2019" : тр. 15-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 4-6 грудня 2019 р. / ред. Є. М. Строков ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т" [та ін.]. – Харків : Томенко Ю. І., 2019. – С. 82-84.
6. Мельнь О.В. Фінансові результати як показник діяльності підприємства / О. В. Мельнь, К. В. Шилова // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health : наук. вид. : тези доп. 28-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD-2020, [28-30 жовтня 2020 р.] : у 5 ч. Ч. 3 / ред. Є. І. Сокол. – Харків : Планета-Прінт, 2020. – С. 198.
7. Мельнь О. В. Економічна сутність та місце трудових ресурсів в менеджменті, бух гал терському обліку та звітності підприємств малого середнього та великого бізнесу / О.В.Мельнь, Р. О. Побережний, Н. М. Побережна // Вісник національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Сер. Економічні науки. 2020. №2. С. 49-54.
8. Мельнь О. В. Ефективність діяльності підприємства та її оцінювання на основі облікового-аналітичних даних / О.В.Мельнь, Т. А. Байдіна // Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки : матеріали 7-ї Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. молод. учених та студентів, 19-20 листопада 2020 / гол. ред. Н. О. Пачева ; Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. – Умань : УДПУ, 2020. – С. 136-141.
9. Мельнь О. В. Роль фінансової звітності в процесі управління підприємством / О.В.Мельнь, А. А. Літвінова // Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти : матеріали 3-ї Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 17-19 березня 2021 р. : у 2-х ч. Ч. 1. – Електрон. текст. дані. – Львів, 2021. – С. 403-405.
10. Мельнь О. В. Оподаткування підприємств малого бізнесу / Мельнь О. В., Наконечна М. С. Оподаткування підприємств малого бізнесу. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» 31 березня 2021 р. м. Полтава С. 336 – 338.
11. Мельнь О. В. Науково-теоретичні та організаційні аспекти організації бухгалтерського обліку та контролю у сфері малого бізнесу України / О.В.Мельнь, Т. А. Жадан // Електронне наукове фахове видання "Східна Європа: економіка, бізнес та управління" Випуск 2 (29) 2021 – с. 154-159.
12. Мельнь О. В. Організація податкового обліку та формування податкової політики на підприємстві [Електронний ресурс] / О. В. Мельнь, Г. В. Скуменко // Інфраструктура ринку : електрон. журн. – 2021. – № 60. – С. 217-221.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання підсумкового контролю у вигляді тестів - 40%, самостійної роботи студента за кожною з пройдених з тем дисципліни - 40%, та індивідуального завдання у вигляді контрольної роботи - 20%
Залік складається з завдання (2 запитання з теорії + розв'язання задачі) та усної відповіді.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Марина ШЕВЧЕНКО